

SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2010 m. kovo 24 d.

dėl valstybės pagalbos C 4/03 (ex NN 102/02), kurią Italija suteikė WAM SpA

(pranešta dokumentu C(2010) 1711 cor.)

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2011/134/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą, ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

atsižvelgdama į sprendimą, kuriuo Komisija nusprendė pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą dėl pagalbos C 4/03 (ex NN 102/02) ⁽²⁾,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtas nuostatas ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

I. PROCEDŪRA

Procedūra Komisijoje

- (1) 1999 m. liepos 26 d. raštu Komisija gavo skundą dėl įmonės „WAM Engineering Ltd.“ Skunde buvo teigiama, kad Italija „WAM SpA“ neteisėtai suteikė valstybės subsidijų.
- (2) Prašymai pateikti informaciją Italijos valdžios institucijoms pateikti 1999 m. rugpjūčio 5 d. ir rugsėjo 10 d. raštuose. Skundo pateikėjas papildomos informacijos pateikė 1999 m. rugsėjo 2 d. raštu. 1999 m. gruodžio 13 d. raštu Komisija skundo pateikėjui perdavė Italijos valdžios institucijų atsakymą, pateiktą 1999 m. spalio 11 d. rašte, ir pranešė apie ketinimą atlikti oficialų tyrimą.

⁽¹⁾ 2009 m. gruodžio 1 d. vietoje EB sutarties 87 ir 88 straipsnių įsigaliojo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsniai; naujųjų straipsnių nuostatos iš esmės atitinka senųjų straipsnių nuostatas. Šiame sprendime tam tikrais atvejais nuorodas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius reikia suprasti kaip nuorodas į EB sutarties 87 ir 88 straipsnius, o nuorodą į Pirmosios instancijos teismą – kaip nuorodą į Bendrąjį Teismą.

⁽²⁾ C (2003) 35 galutinis (OL C 142, 2003 6 18, p. 2).

- (3) Tuo pačiu metu Komisija atliko nacionalinių paramos tiesioginėms užsienio investicijoms (TUI) už ES ribų schemų tyrimą, kurį užbaigus tikėtasi parengti Komisijos komunikatą šia tema.

- (4) Po to, kai skundo pateikėjas, atsižvelgdamas į tai, kad Komisija atidėjo TUI tyrimą, kreipėsi dar kartą (Komisija gavo du priminimus 2000 m. kovo 31 d. ir spalio 11 d. raštais), 2001 m. gruodžio 18 d. raštu Komisija paprašė Italijos papildomos informacijos.

- (5) Remiantis 2002 m. vasario 20 d. ir kovo 27 d. raštuose pateikta informacija, 2002 m. balandžio 12 d. rašte Italijos valdžios institucijoms pateikta daugiau klausimų.

- (6) Italijos valdžios institucijos atsakė 2002 m. gegužės 21 d. raštu. 2002 m. birželio 5 d. raštu Komisija Italijos valdžios institucijoms pranešė, kad ji pateiktą informaciją laiko neišsamia ir paprašė per 20 darbo dienų nuo rašto gavimo tą informaciją papildyti ir pateikti papildomus paaiškinimus.

- (7) Kadangi atsakymo negauta, nepaisydama Italijos valdžios institucijų 2002 m. birželio 25 d. rašte pateikto prašymo pratęsti terminą iki 2002 m. liepos 31 d., 2002 m. rugsėjo 26 d. Komisija patvirtino įsakymą pateikti informaciją pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽³⁾ (toliau – Reglamentas Nr. 659/1999), 10 straipsnio 3 dalį. Tuo metu byla buvo perkelta į pagalbos, apie kurią nepranešta, registrą, ir jai suteiktas numeris NN 102/2002.

- (8) 2002 m. birželio 26 d. ir spalio 4 d. raštuose skundo pateikėjui buvo pranešama apie bylos eigą. 2002 m. spalio 31 d. rašte skundo pateikėjas paprašė jam pranešti apie įsakymo pateikti informaciją rezultatus.

⁽³⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

- (9) 2002 m. spalio 16 d. raštu Italijos valdžios institucijos pateikė reikalaujamą informaciją ir 2002 m. spalio 24 d. raštu – papildomą informaciją.
- (10) 2003 m. sausio 24 d. raštu Komisija Italijai pranešė, kad nusprendė pradėti EB sutarties 88 straipsnio 2 dalyje (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalis) nustatytą procedūrą dėl minėtos pagalbos ⁽⁴⁾.
- (11) 2003 m. sausio 29 d. raštu apie tai pranešta skundo pateikėjui.
- (12) Negavęs pirmiau minėto rašto, skundo pateikėjas 2003 m. vasario 10 d. raštu atsiuntė Komisijai pririmimą.
- (13) Po pranešimo Italijos valdžios institucijoms dėl pradedamos procedūros „WAM SpA“ nedelsdama atsiuntė raštą Komisijai (2003 m. vasario 10 d. raštas).
- (14) 2003 m. vasario 27 d. raštu Italija paprašė iki 2003 m. kovo 7 d. pratęsti 15 dienų terminą pastaboms dėl konfidencialumo perduoti, kuris nustatytas Komisijos sprendime.
- (15) 2003 m. kovo 10 d. raštu Italija paprašė Komisijos neskelbti sprendimo, atsižvelgiant į pagalbos gavėjo pasiryžimą grąžinti pagalbą – tą taip pat pareiškė pati „WAM SpA“ 2003 m. kovo 13 d. rašte, atsiųstame tiesiogiai Komisijai.
- (16) 2003 m. kovo 18 d. rašte Komisija atkreipė dėmesį, kad, siekiant išvengti sprendimo paskelbimo, būtina priimti galutinį sprendimą, kuriuo baigiama byla ir kuris priimamas, jeigu pateikiama įrodymų, kad du kartus gauta pagalba ir palūkanos, apskaičiuotos Komisijai priimtinu būdu, iš tikrųjų susigrąžintos.
- (17) Italijos Vyriausybės 2003 m. gegužės 13 d. raštu pasiūlyta suma buvo gerokai mažesnė už pirmą kartą Komisijos apskaičiuotą pagalbos subsidijos ekvivalentą, todėl, remdamasi informacija, turėta pradedant procedūrą, 2003 m. gegužės 22 d. raštu Komisija pranešė Italijai, kad sprendimas netrukus bus paskelbtas, kadangi Italijos siūloma susigrąžintina suma laikoma neatitinkančia Komisijos kriterijų.
- (18) 2003 m. birželio 13 d. raštu skundo pateikėjas paprašė informacijos apie sprendimo paskelbimą. Komisija atsakė 2003 m. birželio 18 d. raštu. Tą pačią dieną skundo pateikėjui el. paštu pranešta, kad sprendimas buvo ką tik paskelbtas.
- (19) 2003 m. liepos 1 d. išsiuntusi faksą, „WAM SpA“ tos pačios dienos raštu pateikė prašymą leisti susipažinti su visa byla. 2003 m. liepos 14 d. raštu Komisija prašymą atmetė.
- (20) 2003 m. birželio 20 d. raštu „WAM SpA“ tiesiogiai atsakė į Komisijos pranešimą Italijai apie sprendimo paskelbimą. Komisija atsakė 2003 m. liepos 11 d. raštu.
- (21) 2003 m. birželio 27 d. raštu skundo pateikėjas pranešė ketinąs iš „WAM SpA“ reikalauti kompensacijos už patirtus nuostolius, jeigu galutinis Komisijos sprendimas bus neigiamas, ir paprašė informacijos apie procedūrą, kurios reikia laikytis.
- (22) 2003 m. liepos 4 d. raštu „Morton Machine Company Limited“ pranešė, kad iš „WAM SpA“, kuri savo ruožtu reikalauja kompensacijos, gavo šaukimą į Italijos teismą, ir paklausė Komisijos, ar nebūtų galima jo atšaukti.
- (23) 2003 m. liepos 10 d. raštu Komisija atsakė į abu pirmiau minėtus „Morton Machines Company“ raštus.
- (24) 2003 m. liepos 16 d. raštu gautos pastabos iš suinteresuotųjų trečiųjų šalių, kurios prašė neatskleisti jų tapatybės.
- (25) 2003 m. liepos 23 d. įvyko Komisijos tarnybų ir Italijos valdžios institucijų susitikimas. Prieš šį susitikimą 2003 m. liepos 22 d. raštu, užregistruotu 2003 m. liepos 25 d., Italijos Vyriausybė pateikė tam tikros informacijos. Vėliau Ministro pirmininko biuras (Bendrijos politikos koordinavimo skyrius) 2003 m. rugpjūčio 8 d. raštu tiesiogiai Komisijai perdavė papildomos informacijos.
- (26) 2003 m. rugpjūčio 21 d. raštu „Morton Machine Company Limited“ paklausė, ar jau priimtas galutinis sprendimas, ir paprašė nuolat informuoti apie padėtį. Komisija atsakė 2003 m. kovo 28 d. raštu.
- (27) 2003 m. rugsėjo 19 d. raštu Italija Komisijai pateikė savo pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.
- (28) 2003 m. lapkričio 3 d. raštu Italija pateikė savo pastabas dėl trečiųjų šalių pateiktų pastabų.
- (29) Gavus „WAM SpA“ 2003 m. liepos 30 d. pateiktą prašymą dėl kompensacijos, 2003 m. rugsėjo 16 d. raštu Generalinis sekretoriatas patvirtino atsakymą suteikti leidimą susipažinti su dokumentais.
- (30) 2004 m. sausio 14 d. raštu Italija pateikė trūkstantą informaciją, kuri nebuvo pateikta 2003 m. rugsėjo 19 d. atsakyme.

(⁴) Žr. 2 išnašą.

- (31) 2004 m. gegužės 19 d. Komisija priėmė sprendimą pagal Reglamento Nr. 659/1999 7 straipsnio 3 ir 5 dalis ⁽⁵⁾.

Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo procesai

- (32) Ir „WAM SpA“, ir Italija Pirmosios instancijos teismui pateikė apeliacinius skundus dėl Komisijos 2004 m. gegužės 19 d. sprendimo. Pirmosios instancijos teismas, nusprendęs sujungti bylas, 2006 m. rugsėjo 6 d. paskelbė sprendimą ir remdamasis tuo, kad, atsižvelgiant į bylos aplinkybes, Komisija pateikė nepakankamai įrodymų, jog pagalba būtų pakenkusi prekybai ir konkurencijai ES rinkoje, panaikino Komisijos sprendimą ⁽⁶⁾.
- (33) Komisija pateikė apeliacinį skundą dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo. 2009 m. balandžio 30 d. Teisingumo Teismas atmetė Komisijos apeliacinį skundą ⁽⁷⁾.

II. PAGALBOS APRAŠYMAS

- (34) „WAM SpA“ yra pagal Italijos teisę įsteigta bendrovė, kurios registruotoji būstinė yra Kavece (Italija). Susijusiu laikotarpiu, nuo 1995 iki 2000 m., ši bendrovė vykdė veiklą pramonės įmonėms skirtų sraigtinių konvejerių ir tiekėjų, dulkių surinktųjų ir vožtuvų gamybos ir prekybos šiais produktais rinkoje. Veiklą šioje rinkoje vykdė labai daug ES gamintojų. Visų pirma dulkių surinktųjų rinkoje „WAM SpA“ turėjo daug stambesnių pažangias technologijas naudojančių ir gerai išvystytą komercinę struktūrą turinčių konkurentų iš ES ⁽⁸⁾.
- (35) Kalbant apie „WAM SpA“ padėtį Italijos rinkoje – 1991 m. bendrovės užimama sraigtinių cemento konvejerių rinkos dalis sudarė 60 %, 2000 m. – 50 %, o 2003 m. – 55 %. Dulkių surinktųjų rinkoje 1991 m. bendrovės užimama rinkos dalis sudarė 40 %, 2000 m. ši dalis padidėjo iki 50 %, o 2003 m. – iki 60 % ⁽⁹⁾.
- (36) 1997 m. ir vėliau „WAM SpA“ plėtėsi į kitų ES šalių rinkas, visų pirma Vakarų Vokietiją ir Prancūziją. 2000 m. Prancūzijoje ir Vokietijoje jos užimama sraigtinių cemento konvejerių rinkos dalis sudarė 70 %, Jungtinėje Karalystėje – 60 %, o apvalių dulkių surinktųjų rinkoje Prancūzijoje jos dalis buvo 50 %, Vokietijoje – 20 % ir Jungtinėje Karalystėje – 10 % ⁽¹⁰⁾.

- (37) 1994 m. Japonijoje įsteigta patronuojamoji įmonė „WAM Japan“. Ši įmonė daugiausia dėmesio skyrė prekybai dviem Italijoje gaminamais produktais – dulkių surinktūvais ir vožtuvais, kurių vežimo išlaidos buvo palyginti nedidelės. 1995 m. įsteigta patronuojamoji įmonė Kini-joje, kuri iš pradžių buvo valdoma bendrai kartu su vietos partneriu, o nuo 1998 m. kaip patronuojamoji įmonė visa priklausė „WAM SpA“ ⁽¹¹⁾.

- (38) Aptariamu laikotarpiu „WAM SpA“ taip pat kontroliavo 84 % „WAM Engineering Ltd“ – pagal Anglijos įstatymus įsteigtos bendrovės, kurios registruotoji būstinė yra Tjunksberyje (Jungtinė Karalystė), – akcijų. „WAM Engineering Ltd“ vykdė veiklą daugiausia maisto, cheminių medžiagų, farmacijos ir aplinkosaugos pramonės sektoriuose naudojamos pramoninės maišymo įrangos projektavimo, gamybos ir pardavimo rinkoje.

- (39) Nurodydamas „WAM Engineering Ltd.“ kainodaros politiką Jungtinėje Karalystėje, skundo pateikėjas teigė, kad „WAM Engineering Ltd.“ gali pasiūlyti tuos pačius produktus (pramoninę maišymo įrangą), kuriuos gamina ir parduoda skundo pateikėjo bendrovė, už maždaug trečdalį jų kainos – sumą, kurios, skundo pateikėjo teigimu, vos pakaktų padengti įrangai pagaminti reikalingų žaliavų kainą, o tokia padėtis, skundo pateikėjo nuomone, susidarė dėl Italijos Vyriausybės finansavimo, visų pirma pagal Įstatymą Nr. 394/81.

- (40) Skundo pateikėjo teigimu, pagal Įstatymą Nr. 394 „WAM Engineering Ltd.“ suteikta finansinė parama skverbimosi į rinką programoms ES nepriklausančiose šalyse įgyvendinti. Būtent pagal Įstatymą Nr. 394/81 tariamai remiamos Italijos bendrovės, norinčios įsteigti patronuojamąją įmonę (kaip atstovybes, pardavimo filialus ir sandėlius) užsienyje.

- (41) Italijos valdžios institucijos patvirtino, kad 1995 m. „WAM SpA“ suteikė 2 281 450 000 ITL (maždaug 1,18 mln. EUR) pagalbą kaip subsidijuojamą paskolą projektams Japonijoje, Pietų Korėjoje ir Taivane įgyvendinti. Pagalbos gavėjas, Italijos valdžios institucijų teigimu, iš tikrųjų gavo 1 358 505 421 ITL (maždaug 0,7 mln. EUR) subsidijuojamą paskolą, kadangi planuoti projektai Korėjoje ir Taivane nebuvo įgyvendinti dėl ekonominės krizės tose šalyse.

- (42) Subsidijuojama paskola padengta 85 % tinkamų finansuoti išlaidų. Galėjo būti subsidijuota iki 60 % pamatinės palūkanų normos. Paskolą reikėjo grąžinti per 5 metus, taikant likučio mažėjimo metodą, lygiomis dalimis kas pusę metų, mokant palūkanas už nesumokėtą likutį. Buvo numatytas dvejų metų mokėjimų atidėjimo laikotarpis.

⁽⁵⁾ OL L 63, 2006 3 4, p. 11.

⁽⁶⁾ 2006 m. Sprendimas *Italijos Respublika ir Wam SpA prieš Komisija*, T-304/04 ir T-316/04 (sujungtos bylos), Rink. p. II-64.

⁽⁷⁾ 2009 m. balandžio 30 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Italijos Respubliką ir Wam SpA*, C-494/06 P (dar nepaskelbta rinkinyje).

⁽⁸⁾ Pvz., „Dce and R-Master“ (JK), „Infa-Stauband Ats“ (Vokietija) ir „Fda“ (Prancūzija). Žr. Ekonomikos mokslinių tyrimų centras (RECent) (Modenos ir Reggio Emilia universiteto politinės ekonomikos katedra), „The Rise of a District Lead Firm: WAM case (1968–2003)“, 2009 m. vasario mėn.

⁽⁹⁾ Ekonomikos mokslinių tyrimų centras (RECent) (Modenos ir Reggio Emilia universiteto politinės ekonomikos katedra), „The Rise of a District Lead Firm: WAM case (1968–2003)“, 2009 m. vasario mėn.

⁽¹⁰⁾ Žr. 9 išnašą.

⁽¹¹⁾ Žr. 9 išnašą.

(43) Subsidijuojama konkrečios paskolos palūkanų norma (4,4 %) buvo apskaičiuota remiantis 11 % rinkos norma. Atsižvelgiant į tai ir remiantis informacija, turėta pradedant procedūrą, atrodo, kad pagalbos intensyvumas siekė 16,38 % bendrojo subsidijos ekvivalento, taigi pagalbos suma būtų siekusi 222,523 mln. ITL (maždaug 115 000 EUR).

(44) Šios tinkamos finansuoti išlaidos buvo padalytos į dvi kategorijas: su nuolatinėmis buveinėmis užsienyje ir su prekybos skatinimu susijusios išlaidos. Atsižvelgta į šias tinkamas finansuoti išlaidas (mln. ITL):

(mln. ITL)

TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS	SUTEIKTOS PASKOLOS
NUOLATINĖS BUVEINĖS	
Nuoma, draudimas, įvairios paslaugos	122,56
Veiklos sąnaudos (visų pirma personalas, baldai, įranga nuolatinėms buveinėms)	556,94
Parodomieji modeliai	38,23
Konsultavimo paslaugos	29,43
1 tarpinė suma	747,18
PREKYBOS SKATINIMAS	
Prekių laikymas	456,28
Rinkos tyrimai	40,95
Mugės ir parodos	12,19
Reklama	94,39
Verslo kelionės	7,52
2 tarpinė suma	611,33
Iš viso	1 358,51

(45) Be to, 2002 m. gegužės 21 d. rašte Italijos valdžios institucijos, atsakydamos į Komisijos prašymą suteikti informacijos, pareiškė, kad 2000 m. lapkričio 9 d. „WAM SpA“ suteikta dar viena 1 940 579 808 ITL (maždaug 1 mln. EUR) subsidijuojama paskola pagal tą pačią schemą.

(46) Pradėdama procedūrą Komisija neturėjo jokios informacijos apie šią papildomą pagalbą.

III. PAGRINDAS PRADĖTI PROCEDŪRA

1995 m. „WAM SpA“ suteikta pagalba

(47) 2002 m. gegužės 21 d. rašte Italijos valdžios institucijos pareiškė, kad 1995 m. pagal Įstatymą Nr. 394/81 „WAM

SpA“ suteikta pagalba buvo gerokai mažesnė už *de minimis* ribą ir kad per tą patį trejų metų laikotarpį tam pačiam gavėjui nebuvo suteikta jokia kita *de minimis* pagalba. Be to, jos pabrėžė, kad pagalba niekaip negali būti laikoma tiesiogiai susijusia su eksportuojamų produktų kiekiais.

(48) Komisija nurodė, kad didžioji dalis tinkamų finansuoti išlaidų, į kurias atsižvelgta 1995 m. „WAM SpA“ skiriant konkrečią pagalbą, kaip antai nuoma, draudimas, išlaidos įvairioms paslaugoms ir veiklos sąnaudos (visų pirma personalui, baldams ir įrangai), susijusios su nuolatine buveine užsienyje, galėjo būti priskiriamos prie pagalbos paskirstymo tinklo kūrimui ir veiklai.

(49) Taip pat, Komisijos nuomone, išlaidos konsultavimo paslaugoms, susijusios su nuolatinėmis atstovybėmis užsienyje, reklama ir verslo kelionėmis, turėjo būti priskirtos prie einamųjų išlaidų, susijusių su eksporto veikla.

(50) Sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija pareiškė, kad atsižvelgdama į savo pranešimo dėl taisyklių, taikytinų įvertinant neteisėtą valstybės pagalbą, nustatymo⁽¹²⁾ paskutinę pastraipą, kurioje sprendimo priėmimo metu gairės pakeistos reglamentu, ji laikosi nuomonės, kad reglamente nustatyti taisyklės turi būti taikomos tuomet, kai jos palankesnės už nustatytąsias gairėse. Todėl sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija atkreipė dėmesį, kad iš principo *de minimis* valstybės pagalbai turi būti taikomos Komisijos reglamento (EB) Nr. 69/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai⁽¹³⁾ nuostatos.

(51) Komisijos reglamentas (EB) Nr. 69/2001 netaikomas su eksportu susijusiai veiklai, būtent pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuotais kiekiais, taip pat su paskirstymo tinklo kūrimu ir veikla arba kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla, pagal reglamento 1 straipsnio a punktą.

(52) Dėl susijusios pagalbos atitikties susijusioms *de minimis* taisyklėms – reikia atkreipti dėmesį, kad sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija pareiškė, jog 1992 m. Bendrijos gairėse dėl valstybės pagalbos mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ)⁽¹⁴⁾ (toliau – 1992 m. MVĮ gairės) nenustatyta, kad pagalba visiškai netaikoma eksportui, bet nustatyta žemesnė 50 000 ECU pagalbos riba.

⁽¹²⁾ OL C 119, 2002 5 22, p. 22.

⁽¹³⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 30.

⁽¹⁴⁾ OL C 213, 1992 8 19, p. 2.

- (53) Atsižvelgdama į tai, Komisija sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą suabejojo, ar 1995 m. pagal Įstatymą Nr. 394/81 „WAM SpA“ suteikta pagalba gali būti laikoma atitinkančia susijusias *de minimis* taisykles.
- (54) Be to, remdamasi preliminariu tyrimu, Komisija turėjo rimtų abejonių, ar pagal kurią nors nuostatą „WAM SpA“ skirta pagalba galėtų būti paskelbta suderinama su EB sutartimi (dabar – Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo).

2000 m. „WAM SpA“ suteikta pagalba

- (55) Tuo metu, kai buvo pradėta oficiali tyrimo procedūra, Komisija neturėjo informacijos apie pagalbos „WAM group“ (taip šią pagalbą pavadino Italijos valdžios institucijos), kuri 2000 m. buvo skirta kaip subsidijuojama paskola pagal Įstatymą Nr. 394/81, ypatumus, pvz., pagalbos intensyvumą ar tinkamas finansuoti išlaidas. Apie tai Italijos valdžios institucijos informacijos nepateikė.
- (56) Todėl tame procedūros etape Komisija negalėjo išsamiai įvertinti konkrečios pagalbos. Tačiau Komisija išreiškė abejonių, ar pagalbą būtų galima laikyti atitinkančia susijusias EB sutarties (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo) nuostatas, atsižvelgdama į tai, kad pagalbos paskirtis buvo tokia pati ir kad ji suteikta remiantis tuo pačiu teisiniu pagrindu kaip ir 1995 m. suteikta pagalba.
- (57) 2002 m. spalio 24 d. rašte Italijos valdžios institucijos taip pat nurodė, kad pagalba nė karto nebuvo skirta tiesiogiai „WAM Engineering“ ir kad tokia įmonė neįregistruota Italijos įmonių registre. Vis dėlto Komisija nurodė, kad, pirma, „WAM SpA“ valdo 84 % „WAM Engineering Ltd“ akcijų ir, antra, Italijos valdžios institucijos 1999 m. spalio 11 d. raštu pranešė, kad 1995 m. pagal Įstatymą Nr. 394/81 „WAM SpA“ suteikta subsidijuojama paskola, o 2002 m. gegužės 21 d. raštu pateikė papildomos informacijos, kad „WAM group“ 2000 m. lapkričio 9 d. pagal tą pačią schemą buvo suteikta dar viena subsidijuojama paskola.

IV. SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (58) Pastabas dėl sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą pateikė suinteresuotoji trečioji šalis, kuri paprašė neatskleisti jos tapatybės.
- (59) Pastabas pateikusi trečioji šalis pritarė Komisijos pastangoms atkurti vienodas konkurencijos sąlygas susijusiam sektoriuje ir skundėsi, kad dėl „WAM SpA“ padėties rinkoje prarandami techniniai igūdžiai ir darbo vietos.

- (60) 2003 m. lapkričio 3 d. rašte Italijos valdžios institucijos, kurioms Komisija 2003 m. rugsėjo 25 d. raštu pranešė apie suinteresuotosios trečiosios šalies pastabas, nurodė, kad, jų nuomone, šiomis pastabomis nepateikta jokios naujos informacijos, o tik patvirtinami kai kurie šioje byloje kitų šalių, įskaitant skundo pateikėją, jau pateikti teiginiai. Visų pirma Italijos valdžios institucijos laikėsi nuomonės, kad pateikta pakankamai įrodymų, kad teiginiai pirmiau minėtose pastabose visai nesusiję su „WAM SpA“ finansavimu pagal Įstatymą Nr. 394/81.

V. ITALIJOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ PASTABOS

- (61) Dėl 1995 m. suteiktos paskolos – Italijos valdžios institucijos pateikė įrodymų, kad tuo metu, kai buvo pateikta paraiška dėl pirmosios pagalbos priemonės ir suteikta paskola, remiantis bendrovės 1994 m. metine finansine atskaitomybe, „WAM SpA“ atitiko vidutinės įmonės apibrėžtį, nustatytą 1992 m. Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos MVĮ 2.2 punkte, nes joje dirbo 163 darbuotojai, jos metinė apyvarta siekė 16,8 mln. EUR, bendras balansas buvo 20,1 mln. EUR, o bendrovė priklausė dviem įmonėms, kurios abi atitiko MVĮ apibrėžtį. Tačiau Italijos valdžios institucijos sutiko, kad nuo 1998 m. arba tuomet, kai jai antrą kartą buvo suteikta pagalba (2000 m.), „WAM SpA“ nebebuvo MVĮ.
- (62) Dėl pirmosios pagalbos priemonės nepateikta jokios esminės papildomos informacijos, kurios Komisija neturėjo pradėdama procedūrą, išskyrus tai, kad naudos gavėjui suteikta dalimis išmokama paskola su mokėjimų atidėjimo laikotarpiu nuo nulio iki dvejų metų. Pirminėje sutartyje greičiausiai nebuvo nuostatos dėl palūkanų normos persvarstymo. Visa ši pagalba turėjo būti grąžinta iki 2004 m. balandžio mėn.
- (63) Dėl 2000 m. suteiktos paskolos, Italijos valdžios institucijos 2003 m. liepos 25 d. rašte paaiškino, kad visa faktinė paskolos suma buvo 3 603 574 689 ITL (1 861 091,01 EUR), o ne 1 940 579 808 ITL (maždaug 1 mln. EUR), kaip jos anksčiau teigė 2002 m. gegužės 21 d. rašte ir kaip buvo nurodyta sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, nes pastaroji suma buvo tik dalis paskolos, kuri jau buvo išmokėta tuo metu, kai buvo rengiamas raštas, o ne visa suteiktos pagalbos suma.

- (64) Vėliau iš tikrųjų buvo išmokėtos dar dvi paskolos dalys. Paskutinė 248 091,01 EUR dalis buvo išmokėta 2003 m. sausio 22 d. Šios paskolos suteikimo sąlygos yra tokios pačios kaip ir 1995 m. suteiktos paskolos, nes abi suteiktos remiantis Įstatymu Nr. 394/81. Suteikti visą susijusias paskolos sumą nuspręsta 2000 m. lapkričio 9 d., o sutartis pasirašyta 2000 m. gruodžio 20 d.

- (65) Toliau pateikiamas tinkamų finansuoti išlaidų, į kurias atsižvelgta skiriant šią pagalbą, sąrašas, kurį Italijos Vyriausybės pridėjo prie 2003 m. liepos 22 d. rašto:

(tūkst. EUR)	
TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS	SUTEIKTOS PASKOLOS
NUOLATINĖS BUVEINĖS	
Patalpų nuoma ir baldai, transporto priemonės	331,27
Veiklos sąnaudos (valdymas, prekės ir personalas)	973,50
Parodomieji modeliai	0,87
Mokymas	25,24
Konsultavimo paslaugos	30,29
1 tarpinė suma	1 361,17
PREKYBOS SKATINIMAS	
Prekių saugojimas	353,39
Mugės ir akcijos	6,37
Reklama	42,74
Verslo kelionės	94,84
Klientų kelionės į Italiją	2,59
2 tarpinė suma	499,92
Iš viso	1 861,09

- (66) Be to, iš dokumentų, kurie pridėti prie 2004 m. sausio 14 d. rašto, matyti, kad susijusių programą Kinijoje „WAM SpA“ turėjo vykdyti kartu su „WAM Bulk Handling Machinery Shanghai Co Ltd“, vietos įmone, kurios 100 % akcijų kontroliuoja „WAM SpA“.
- (67) Tinkamomis finansuoti išlaidomis buvo laikomos išlaidos patalpų, skirtų biurams, sandėliams, parodomoms ir techninėms priežiūros dirbtuvėms (bendras plotas – 7 500 m²), nuomai, 3 transporto priemonių pirkimui, nuomai arba išperkamajai nuomai, patronuojančiosios firmos personalui ir personalui užsienyje (būtent pardavimo direktoriui ir 6 technikos specialistams).
- (68) Šiai paskolai taikyta 2,32 % palūkanų norma, t. y. 40 % suteikiant pagalbą galiojusios 5,8 % pamatinės palūkanų normos. Ir vėl panašu, kad sutartyje nebuvo numatyta per paskolos laikotarpį keisti palūkanų normą. Pagalbos gavėjui paskola išmokėta dalimis, taigi mokėjimų atidėjimo laikotarpis svyravo nuo 0 iki 2 metų.
- (69) Kalbant apie paskolos grąžinimą, iš Italijos valdžios institucijų pateiktų duomenų matyti, kad dvejų metų mokėjimų atidėjimo laikotarpis, per kurį sumokėtos palūkanos

tik už pagalbos gavėjui jau išmokėtas paskolos dalis, baigėsi 2003 m. vasario 20 d. 2003 m. rugpjūčio 20 d. prasidėjo 5 metų laikotarpis paskolai grąžinti taikant likučio mažėjimo metodą, lygiomis dalimis kas pusę metų, mokant palūkanas už nesumokėtą likutį. Todėl pagal tvarkaraštį visa paskola turėjo būti grąžinta iki 2008 m. vasario 20 d.

- (70) Dėl palūkanų normos keitimo per paskolos grąžinimo laikotarpį, Italijos valdžios institucijos teigė, kad Italijos teisinėje sistemoje galioja bendrosios taisyklės, pagal kurias numatomas toks mažinimas.
- (71) Be to, dėl abiejų paskolų, Italijos valdžios institucijos teigė, kad išlaidos privalomajai banko garantijai, kurios reikalaujama prieš suteikiant paskolas, turi būti atimtos iš pagalbos sumos.
- (72) Pateikti „WAM SpA“ šie eksporto ES ir už jos ribų duomenys:

METAI	EKSPORTAS ES	EKSPORTAS UŽ ES RIBŲ	VISAS EKSPORTAS
1995	10 237 196	4 477 951	14 715 147
1996	9 338 640	5 592 122	14 930 762
1997	9 974 814	5 813 442	15 788 256
1998	10 780 161	5 346 514	16 126 675
1999	11 885 473	5 276 525	17 161 998

- (73) Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad pirmiau nurodytos su eksportu susijusios sumos sudarė 52–57,5 % visos metinės WAM SpA apyvartos 1995–1999 m.
- (74) Taigi, nors Italijos valdžios institucijos pripažįsta, kad šioms dviem paskoloms, kurios tikrinamos, netaikomas nei Reglamentas (EB) Nr. 69/2001, nei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 70/2001⁽¹⁵⁾, jos laikosi nuomonės, kad ES įmonėms skiriamos paskatos, kuriomis siekiama remti už ES ribų įgyvendinamas programas, nepatenka į EB sutarties 87 straipsnio 3 dalies (dabar – SESV 107 straipsnio 3 dalis) taikymo sritį.

VI. PAGALBOS VERTINIMAS

Pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje nustatytą apibrėžtį

- (75) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje teigiama, kad „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri,

⁽¹⁵⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 33.

palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.“

- (76) Taigi, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį, kad priemonė būtų galima priskirti prie valstybės pagalbos, ji turi atitikti keturias sąlygas. Pirma, tai turi būti valstybės intervencija valstybės ištekliais. Antra, ta intervencija turi suteikti atrankųjį pranašumą gavėjui. Trečia, ji privalo turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai ir, ketvirta, ji turi iškreipti konkurenciją arba kelti tokią grėsmę.

Valstybės ištekliai ir priskyrimas valstybei

- (77) Valstybės pagalbos sąvoka apima bet kokią tiesiogiai ar netiesiogiai suteikiamą pranašumą, finansuojamą iš valstybės išteklių ir suteikiamą pačios valstybės arba tarpininkaujančios institucijos, kuri veikia vadovaudamasi valstybės suteiktais įgaliojimais. Teisingumo Teismo praktikoje labai aiškiai nustatyta, kad pagalba, kurią tiesiogiai perduoda valstybė, niekuo nesiskiria nuo pagalbos, kurią perduoda viešieji arba privatūs subjektai, kuriems valstybė skyrė tokius įgaliojimus⁽¹⁶⁾.
- (78) Šiuo metu tikrinamas pagalbos priemonės skyrė pagal Įstatymo Nr. 394/81⁽¹⁷⁾ 2 straipsnį įsteigtas komitetas (1995 m. suteiktą paskolą) ir „Comitato Agevolazioni“⁽¹⁸⁾ (2000 m. suteiktą paskolą).

⁽¹⁶⁾ Žr. 1977 m. Sprendimo *Steinike & Weinlig*, 78/76, Rink. p. 595, 21 punktą; 1985 m. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, 290/83, Rink. p. 439, 14 punktą; 1988 m. Sprendimo *Van der Kooy ir kiti prieš Komisiją*, 67/85 68/85 ir 70/85 (sujungtos bylos), Rink. p. 219, 35 punktą; ir 1991 m. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-305/89, Rink. p. I-1603, 13 punktą.

⁽¹⁷⁾ Vadovaujantis Įstatymo Nr. 394/81 2 straipsniu „Mediocredito Centrale“ įkurtas fondas, kuris teikia subsidijuojamas paskolas bendrovėms jų skverbimuisi į užsienio rinką remti. Šį fondą administruoja komitetas, kuris užtikrina, kad pagalba būtų teikiama laikantis teisės aktų. Komitetas įsteigtas prekybos ministro nutarimu, bendradarbiaujant su biudžeto ir pramonės, prekybos ir amatų ministrais. Užsienio prekybos ministerijoje įsteigtą komitetą sudaro: a) prekybos ministras arba valstybės sekretorius, kuriam perduodami atitinkami įgaliojimai (vadovauja komitetui); b) vadovai iš kiekvienos šių ministerijų: Iždo, Pramonės, komercijos ir amatų ir Prekybos, arba atitinkamų ministrų skiriami panašios kvalifikacijos pavaduojantys asmenys; c) „Mediocredito Centrale“ generalinis direktorius arba, jam nedalyvaujant – jo paskirtas pavaduojantis asmuo; d) Nacionalinio užsienio prekybos instituto (it. *Istituto nazionale per il commercio estero*) generalinis direktorius arba, jam nedalyvaujant – jo paskirtas pavaduojantis asmuo.

⁽¹⁸⁾ Ministro 1999 m. sausio 19 d. nutarimo 1 straipsnyje komiteto sudėtis nustatyta atsižvelgiant į 1998 m. kovo 31 d. Įstatyminių nutarimų Nr. 143, ypač į jo 25 straipsnio 1 dalį, pagal kurią komitetą turi sudaryti du Prekybos ministerijos atstovai, vienas Iždo, biudžeto ir ekonominio planavimo ministerijos atstovas, vienas Užsienio reikalų ministerijos atstovas, pramonės, prekybos ir amatų ministras, vienas Regionų ir autonominių provincijų pirminkų sueigos paskirtas narys ir vienas Italijos bankų asociacijos atstovas.

- (79) „Mediocredito Centrale SpA“⁽¹⁹⁾ ir „WAM SpA“ sudarė 1995 m. finansavimo sutartį, siekdamas įgyvendinti pagal Įstatymo Nr. 394/81 2 straipsnį įsteigto komiteto sprendimą. „SIMESIT SpA“⁽²⁰⁾ ir „WAM SpA“ sudarė 2000 m. finansavimo sutartį, siekdamas įgyvendinti „Comitato Agevolazioni“ sprendimą.

- (80) Šiuo atveju pagalbą iš valstybės išteklių suteikė subjektai, kurie veikė valstybės vardu, siekdami skatinti ekonominę veiklą pagal valstybės nustatytas gaires, todėl atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, pagalba priskiriama valstybei⁽²¹⁾.

Įmonei suteiktas atrankusis pranašumas

- (81) Paskolas lengvatinėmis sąlygomis gaunančio pagalbos gavėjo finansinė padėtis yra geresnė, nes jis nepatiria išlaidų, kurių turėtų, jeigu vykdytų skverbimosi į rinką programą be valstybės intervencijos. Todėl šiuo metu tikrinamos valstybės pagalbos priemonės suteikia „WAM SpA“ atrankųjį pranašumą prieš jos ES konkurentus.
- (82) Kadangi ši įmonė vykdo veiklą pramonės įmonėms skirtų sraigtinių konvejerių ir tiektuvų, dulkių surinktuvų ir vožtuvų gamybos ir platinimo rinkoje, nėra jokios abejonės, kad „WAM SpA“ vykdo ekonominę veiklą toje rinkoje ir taip atitinka įmonės apibrėžtį pagal ES teisę⁽²²⁾.
- (83) Taigi „WAM SpA“ suteiktą pagalbą galima laikyti pagalba, kuria įmonei suteiktas atrankusis pranašumas.

Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai ir konkurencijos iškraipymas

- (84) 2009 m. balandžio 30 d. sprendime Teisingumo Teismas pabrėžia⁽²³⁾, kad „net tuo atveju, kai iš aplinkybių,

⁽¹⁹⁾ Tuo metu vadovaujantis Įstatymo Nr. 394/81 2 straipsniu „Mediocredito Centrale“ įsteigtas valstybės išteklius valdantis ir pagal Įstatymo Nr. 394/81 2 straipsnį įsteigto komiteto administruojamas fondas. 1995 m. gruodžio 27 d. raštu Užsienio prekybos ministerija paprašė „Mediocredito Centrale“ (per tris mėnesius) sudaryti sutartį su „WAM SpA“, kad būtų galima įgyvendinti vadovaujantis Įstatymo Nr. 394/81 2 straipsniu ministerijos 1995 m. lapkričio 24 d. posėdžio metu įsteigto komiteto sprendimą.

⁽²⁰⁾ Vadovaujantis 1998 m. kovo 31 d. Įstatyminiu nutarimu Nr. 143, ypač jo 25 straipsnio 1 dalimi, „SIMESIT SpA“ nuo 1999 m. sausio 1 d. buvo paskirta valdyti finansinę paramą užsienio prekybai skatinti pagal Įstatymą Nr. 394/81. „SIMESIT SpA“ yra viešoji įstaiga, kurią 1990 m. įsteigė Italijos Vyriausybė (pagal 1990 m. balandžio 24 d. Įstatymą Nr. 100) Italijos įmonėms trečiojoje šalyse remti. Įmonę valdo Italijos Vyriausybė, kuri kontroliuoja 76 % jos akcijų ir nustato investicijų, kurias „SIMESIT SpA“ remia, atrankos gaires. Be to, „SIMESIT“ valdančiąją tarybą (it. *consiglio d'amministrazione*) sudaro devyni nariai, iš jų penkis skiria Italijos Vyriausybė.

⁽²¹⁾ Žr. 2002 m. Sprendimo *Prancūzijos Respublika prieš Komisiją (Star dust)*, C-482/99, Rink. p. I-4397, 55 ir 56 punktus.

⁽²²⁾ Žr. 1991 m. Sprendimo *Höfner ir Elser* C-41/90, Rink. p. I-01979, 21 punktą.

⁽²³⁾ Žr. Sprendimo *Komisija prieš Italijos Respubliką ir Wam SpA* C-494/06 P (dar nepaskelbta rinkinyje), 49 punktą *et seq.*

kuriomis pagalba buvo suteikta, yra aišku, kad ji gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai arba iškraipyti ar gali iškraipyti konkurenciją, Komisija privalo bent jau nurodyti šias aplinkybes savo sprendimo motyvuose.“ Tačiau Teismas taip pat laikosi nuomonės, kad Komisija neprivalo įrodyti, kad pagalba turi realios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, o tik „išsiaiškinti, ar tokia pagalba gali daryti poveikį tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją“⁽²⁴⁾. Be to, Teisingumo Teismas taip pat konstatavo, kad „Komisija neprivalo atlikti atitinkamos rinkos arba aptariamoms valstybių narių tarpusavio prekybos kryptį realios situacijos ekonominės analizės, nei įrodyti realaus ginčijamos pagalbos poveikio“, siekdama įrodyti, kad sąlygos, susijusios su poveikiu prekybai ir konkurencijai, tenkinamos.

- (85) „WAM SpA“ yra bendrovė, vykdanči veiklą ES ir tarptautinėse rinkose. Ji turi patrunuojamųjų įmonių daugelyje valstybių narių ir parduoda savo produktus visoje ES ir už jos ribų. 1995–1999 m. du trečdalius šios įmonės apyvartos (10 mln. EUR absoliučiais skaičiais) sudarė pajamos iš pardavimo ES rinkoje, o vieną trečdalį – pajamos iš pardavimo ne ES šalyse. Šiose rinkose „WAM SpA“ faktiškai konkuruoja arba gali konkuruoti su kitomis ES bendrovėmis, kurios taip pat vykdo veiklą tarptautinėse rinkose. Kaip minėta pirmiau (žr. 34 konstatuojamąją dalį), įvairiose valstybėse narėse veikė ne mažiau kaip trys stambūs ES dulkių filtrų gamintojai, kurie vykdė veiklą ir tarptautinėse rinkose ir galėjo būti „WAM SpA“ konkurentai dulkių filtrų eksporto į Japoniją ir Kiniją rinkoje⁽²⁵⁾. Šios bendrovės būtų galėjusios konkuruoti su „WAM SpA“, tačiau jeigu jos būtų nusprendusios eksportuoti savo produktus į Japoniją arba Kiniją, jų pradinė padėtis būtų buvusi prastesnė nei „WAM SpA“, kuri gavo pagalbą skverbimuisi į tas rinkas.
- (86) Be to, kaip paaiškinta 34 ir 35 konstatuojamosiose dalyse, aptariamam laikotarpiu „WAM SpA“ užėmė didelę ir nacionalinę, ir Europos rinkų dalį. Kaip nurodyta 38 konstatuojamojoje dalyje, ji taip pat vykdė komercinę veiklą kitoje valstybėje narėje, ten įsteigusi patrunuojamąją įmonę.
- (87) Dėl pagalbos „WAM SpA“ bendra padėtis rinkoje sustiprėjo arba ji galėjo sustiprėti, palyginti su kitų valstybių narių įmonėmis – esamomis ir galimomis „WAM SpA“ konkurentėmis. Atsižvelgiant į nusistovėjusią teismų praktiką „pagalba, kuria siekiama padengti įmonės išlaidas, kurių ji įprastomis sąlygomis patirtų dėl įmonės valdymo arba įprastinės veiklos, iš esmės iškraipomos konkurencijos sąlygos“⁽²⁶⁾.

- (88) Šiuo atveju tokia išvada patvirtinama dar trimis argumentais:
- (89) Pirma, „WAM SpA“ suteiktos paskolos eksportui tikriausiai būtų pakeitusios įprastą konkurencinę rinkos struktūrą, todėl „WAM SpA“ būtų buvę lengviau nei esamoms ar galimoms konkurentėms ES eksportuoti savo produktus į užsienio rinkas, nes pastarosios skverbimosi į eksporto rinką programą turėtų finansuoti iš savo lėšų.
- (90) Antra, „WAM SpA“ gavo pagalbą skverbimosi į rinką programai vykdyti, todėl ji sutaupė lėšų. Kadangi „WAM SpA“ investavo į skverbimąsi į užsienio rinkas, siekdama eksportuoti savo produktus, šios santaupos galiausiai būtų suteikusios galimybę eksportuoti ES gaminamus produktus į ES nepriklausančias šalis už mažesnę kainą arba nustačius didesnę maržą.
- (91) Trečia, kadangi pinigai yra pakeičiami, bet kokį iš šios veiklos gautą pelną būtų buvę galima pakartotinai investuoti ES. Taip pat gali būti, kad gavusi pagalbą, „WAM SpA“ nepatyrė išlaidų dėl skverbimosi į užsienio rinkas ir galėjo panaudoti sutaupytus pinigus savo padėčiai ES rinkoje sustiprinti kitais tikslais⁽²⁷⁾. Be to, užbaigus eksportą, bet kokį pelną iš šios veiklos buvo galima pakartotinai investuoti ES.
- (92) Visais šiais atvejais pagalba būtų turėjusi tiesioginį poveikį ES rinkai ir iškreipusi rinką „WAM“ konkurentų ES atžvilgiu.
- (93) Taip pat, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, „kai valstybės narės suteikta pagalba sustiprina įmonės padėtį, palyginti su kitomis įmonėmis, konkuruojančiomis ES prekybos sektoriuje, reikia manyti, kad pagalba turėjo įtakos šiai prekybai“⁽²⁸⁾. Kadangi Italijos „WAM SpA“ suteikta pagalba sustiprino šios įmonės padėtį esamų arba galimų jos ES konkurentų atžvilgiu, tokia pagalba taip pat turėjo įtakos prekybai ES.

⁽²⁴⁾ Taip pat žr. 2004 m. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 52 punktą ir 2005 m. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* C-66/02, Rink. p. I-10901.

⁽²⁵⁾ Ekonomikos mokslinių tyrimų centras (RECent) (Modenos ir Reggio Emilia universiteto politinės ekonomikos katedra), „The Rise of a District Lead Firm: WAM case (1968–2003)“, 2009 m. vasario mėn.

⁽²⁶⁾ Žr. 1995 m. Sprendimo *Siemens prieš Komisiją*, T-459/93, Rink. p. II-1675, 48 ir 77 punktus, 1998 m. Sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją*, T-214/95, Rink. p. ECR II-717, 43 punktą ir 2006 m. Sprendimo *TerLembeck prieš Komisiją*, T-217/02, Rink. p. II-4483, 177 punktą.

⁽²⁷⁾ Sprendimo *Holland Malt prieš Komisiją*, T-369/06 (dar nepaskelbta rinkinyje), 55 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo: „Todėl Teisingumo Teismo praktika aiškiai patvirtina tai, kad konkurencija ipso facto gali būti iškraipyta ne tik dėl valstybės lėšomis sumažintų įmonės valdymo ar įprastinės veiklos vykdymo išlaidų, tačiau taip pat dėl subsidijų, dėl kurių visiškai ar iš dalies pagalbos gavėjas sutaupo išlaidas investicijoms.“

⁽²⁸⁾ Žr. 1980 m. Sprendimo *Philip Morris Holland prieš Komisiją*, 730/79, Rink. p. 2671, 11 punktą, 2001 m. Sprendimo *Ferring*, C-53/00, Rink. p. I-9067, 21 punktą ir 2004 m. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-372/97, Rink. p. I-3679, 52 punktą.

(94) Dėl pagalbos dydžio, Teisingumo Teismas sprendimuose *Philip Morris prieš Komisiją* ⁽²⁹⁾ ir *Prancūzija prieš Komisiją* ⁽³⁰⁾ konstatavo, kad, net jeigu gauta pagalba yra palyginti maža arba įmonė yra nedidelė, ji vis tiek galėjo turėti įtakos prekybai ES. Sprendime *Vlaams Gewest prieš Komisiją* ⁽³¹⁾ Pirmosios instancijos teismas taip pat pareiškė, kad „net ir nedidelė suma gali turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, jeigu tuose sektoriuose, kuriuose įmonės vykdo veiklą, yra didelė konkurencija“. Be to, Sprendime *Heiser* ⁽³²⁾ Teisingumo Teismas konstatavo, kad nėra nustatyta jokios ribos ar procentinio dydžio, kurių neviršijus būtų galima laikytis nuomonės, kad pagalba neturėjo įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai.

(95) Todėl, kalbant apie šią bylą, dėl palyginti nedidelės pagalbos sumos negalima paneigti išvados, kad pagalba galėjo turėti įtakos prekybai ES ir konkurencijai. Nors pagalbos suma palyginti nedidelė, dėl didelės esamos ir galimos konkurencijos sektoriuje, kuriame veiklą vykdo „WAM SpA“, yra didelė rizika, kad pagalba iškraipytų konkurencijos sąlygas ir turėtų įtakos prekybai ES.

(96) Atsižvelgiant į tai, galima daryti išvadą, kad tikimybė, kad „WAM SpA“ Italijos suteikta pagalba turėtų įtakos prekybai ir iškreiptų konkurencijos sąlygas vidaus rinkoje, yra labai didelė.

(97) Taigi, „WAM SpA“ skirta valstybės parama yra valstybės pagalba, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje.

Taikytinos taisyklės

(98) Vadovaujantis *tempus regis actum* principu, kai reikia priimti sprendimą, pagalbai, apie kurią nepranešta, reikia taikyti galiojančias procedūrines taisykles, nebent aiškiai numatyta kitaip ⁽³³⁾.

(99) Atsižvelgiant į tai, kad pagal išimties taisykles (įskaitant *de minimis* taisykles) tam tikrų pagalbos priemonių atžvilgiu netaikomas įpareigojimas apie jas pranešti ir centralizuota valstybės pagalbos kontrolės sistema pakeičiama decentralizuota valstybės pagalbos kontrolės sistema, jos laikomos procedūrinio pobūdžio taisyklėmis.

⁽²⁹⁾ Žr. 1980 m. Sprendimą *Philip Morris prieš Komisiją*, 730/79, Rink. p. 2671.

⁽³⁰⁾ Žr. 1978 m. Sprendimą *Prancūzija prieš Komisiją*, 259/86, Rink. p. 4393.

⁽³¹⁾ Žr. 1998 m. Sprendimo *Vlaams Gewest prieš Komisiją*, T-214/95, Rink. p. II-717, 49 punktą.

⁽³²⁾ Žr. 1998 m. Sprendimo *Heiser*, C-172/03, Rink. p. I-1627, 32 punktą.

⁽³³⁾ Žr. 1981 m. Sprendimą *Meridionale Industria Salumi ir kt.*, 212/80 ir 217/80 (sujungtos bylos), Rink. p. 2735; 1981 m. Sprendimą *CT Control Rotterdam ir JCT Benelux prieš Komisiją* (sujungtos bylos), Rink. p. I-3873 ir 2000 m. Sprendimą *De Haan Beheer*, C-61/98, Rink. p. I-5003.

(100) Kalbant apie šią bylą, net jeigu sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą Komisija išreiškė abejonių dėl galimybės pritaikyti išimtį pagalbai pagal Komisijos reglamentų (EB) Nr. 69/2001 ir (EB) Nr. 70/2001 nuostatas, priimant sprendimą būtina taikyti tuo metu galiojusias susijusias taisykles, t. y. Reglamentą (EB) Nr. 1998/2006 ⁽³⁴⁾. 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius ⁽³⁵⁾ (toliau – 2008 m. Bendrosios išimties reglamentas), taip pat taikomas individualiai pagalbai, kuri buvo suteikta prieš jo įsigaliojimą, jeigu pagalba atitinka visas šiame reglamente nustatytas sąlygas, išskyrus 9 straipsnį.

Pagalbos teisėtumas

(101) 1999 m. spalio 11 d. rašte Italijos valdžios institucijos pareiškė, kad apie „WAM SpA“ suteiktos pagalbos teisinį pagrindą, būtent 1981 m. liepos 29 d. Įstatymą Nr. 394, buvo pranešta Komisijai ir Pasaulio prekybos organizacijai (PPO), vadovaujantis Susitarimo dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių (PPO-GATT 1994) 25 straipsniu ⁽³⁶⁾.

(102) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Italijos valdžios institucijos, pateikusias labai glaustus su schema susijusius duomenis lentelėje, kuri buvo nusiųsta Komisijai tam, kad būtų perduota PPO subsidijų komitetui arba būtų panaudota metinei ataskaitai apie valstybės pagalbą Europos Sąjungoje bent nuo šeštosios ataskaitos (1996 m.) rengti, siekia, kad tai būtų laikoma pranešimu. Komisijai taip pat buvo pranešta apie schemas egzistavimą atliekant valstybės narėse veikiančių nacionalinių paramos tiesioginėms užsienio investicijoms (TUI) už Europos Sąjungos ribų schemų tyrimą.

(103) Tačiau tokių pranešimų negalima laikyti atitinkančiais EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalis), kurioje teigiama, kad „apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą Komisija turi būti laiku informuojama, kad ji galėtų pateikti savo pastabas.“

(104) Kadangi Komisijai nebuvo pranešta apie pirmiau minėtos pagalbos schemas suderinamumą su valstybės pagalbos taisyklėmis, ši schema įgyvendinta pažeidžiant EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalis), todėl ji yra neteisėta. Kadangi pagal tą schemą buvo suteikta pagalba „WAM SpA“ (išskyrus pagalbą, kuriai taikoma bendroji išimtis), ji taip pat turi būti laikoma neteisėta.

⁽³⁴⁾ OL L 379, 2006 12 28, p. 11.

⁽³⁵⁾ OL L 214, 2008 8 9, p. 3.

⁽³⁶⁾ Daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raudas (1986–1994 m.) – 1 priedas – 1A priedas – Susitarimas dėl subsidijų ir kompensacinių priemonių (PPO-GATT 1994) (OL L 336, 1994 12 23, p. 156–183).

Pagalbai taikoma išimtis pagal *de minimis* taisyklės ir pagalbos suderinamumas su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsniu

- (105) Komisija turi patikrinti, ar kuriai nors „WAM SpA“ suteiktos pagalbos daliai galima taikyti išimtį pagal *de minimis* taisyklės.
- (106) Taip pat, padarius išvadą, kad šiuo metu tikrinamos priemonės yra valstybės pagalba pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalį, reikia pakartotinai įvertinti šios pagalbos suderinamumą pagal susijusias valstybės pagalbos taisykles.
- „WAM SpA“ suteikta pirmoji paskola
- (107) Italijos Vyriausybė pateikė įrodymų, kad suteikiant pirmąją paskolą (1995 m.) „WAM SpA“ atitiko MVĮ reikalavimus, nustatytus 1996 m. balandžio 3 d. Komisijos rekomendacijoje 96/280/EB dėl mažų ir vidutinių įmonių apibrėžimo⁽³⁷⁾. Tiksliau, „WAM SpA“ buvo vidutinė įmonė, nes joje dirbo 163 darbuotojai, jos metinė apyvarta siekė 16,8 mln. EUR, o bendras balansas buvo 20,1 mln. EUR. Įmonę kontroliavo dvi finansinės įmonės, kurios pačios buvo MVĮ pagal pirmiau minėtą rekomendaciją.
- (108) Kalbant apie šią bylą, Komisijos analizė grindžiama faktinėmis išlaidomis, į kurias atsižvelgta suteikiant paskolą (žr. 44 konstatuojamąją dalį).
- (109) Atsižvelgiant į tai, kad paskolos sutarties tikslas buvo subsidijuoti skverbimosi į rinką programą, visų pirma eksporto įmones, vykdančias skverbimosi į rinką programas Europos Sąjungai nepriklausančiose šalyse, susijusią pagalbą reikia priskirti prie pagalbos eksportui, t. y. pagalbos su eksportu susijusiai veiklai, nes ji tiesiogiai susijusi su paskirstymo tinklo kūrimu ir veikla arba kitomis su eksporto veikla susijusiomis einamosiomis išlaidomis. Skverbimosi į rinką programos galutinis tikslas taip pat buvo parduoti „WAM SpA“ produktus Japonijoje. Tai dar viena priežastis, dėl kurios pagalba negalima laikyti tiesiogiai susijusia su tiesioginėmis užsienio investicijomis (TUI).
- (110) Pagalba eksportui nepatenka į Reglamento (EB) Nr. 1998/2006 taikymo sritį. 1 straipsnio d punkte nustatyta, kad šis reglamentas netaikomas „pagalbai su eksportu susijusiai veiklai trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, konkrečiai, pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla, arba kitoms einamosioms išlaidoms, susijusioms su eksporto veikla“.
- (111) Tačiau Reglamento (EB) Nr. 1998/2006 5 straipsnyje nustatyta, kad pagalba, kuri neatitinka 1 straipsnyje nustatytų sąlygų, vertinama remiantis susijusiomis bendrosiomis nuostatomis, gairėmis, komunikatais ir pranešimais.
- (112) Kadangi pagalba buvo suteikta 1995 m., kai galiojo 1992 m. MVĮ gairės, turi būti taikomos 1992 m. MVĮ gairės⁽³⁸⁾. Šiose gairėse aiškiai nenustatyta, kad jos netaikomos pagalbai eksportui. Tačiau, kadangi šiuo atveju pagalbos dalis viršija leidžiamą *de minimis* ribą (50 000 EUR), visa pagalba turi būti laikoma nepatenkanti į *de minimis* išimties taikymo sritį ir todėl turi būti laikoma valstybės pagalba⁽³⁹⁾.
- (113) Nustacius, kad priemonė yra valstybės pagalba, reikia nuspręsti, ar ji gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal valstybės pagalbos taisykles.
- (114) 2008 m. Bendrosios išimties reglamento 44 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bet kokia iki šio reglamento įsigaliojimo suteikta pagalba, kuri neatitinka nei šiame reglamente, nei Komisijos reglamentuose (EB) Nr. 68/2001⁽⁴⁰⁾, (EB) Nr. 70/2001, (EB) Nr. 2204/2002⁽⁴¹⁾ ar (EB) Nr. 1628/2006⁽⁴²⁾ nustatytų sąlygų, turi būti vertinama remiantis bendrosiomis nuostatomis, gairėmis, komunikatais ir pranešimais, kurie galiojo tuo metu, kai pagalba buvo suteikta.
- (115) Šiuo atveju 2008 m. Bendrosios išimties reglamentas netaikytinas, nes jame nustatytas papildomas žingsnis – prieš pradėdant vykdyti projektą arba veiklą reikia patikrinti jų skatinamąjį poveikį, o Italija to nepadarė. Todėl remiantis 2008 m. Bendrosios išimties reglamento 8 straipsnio 6 dalimi visai pagalbos priemonei negalima taikyti išimties pagal tą reglamentą. Be to, 44 konstatuojamojoje dalyje lentelėje nurodytoms ir 118 konstatuojamojoje dalyje išvardytoms išlaidoms taip pat negalima taikyti bendrosios išimties remiantis reglamentais (EB) Nr. 68/2001, (EB) Nr. 70/2001, (EB) Nr. 2204/2002 ar (EB) Nr. 1628/2006, nes jos neatitinka tuose reglamentuose nustatytų sąlygų.
- (116) Kadangi nė vienu iš šių teisės aktų negalima pagrįsti pagalbos suderinamumo su vidaus rinka, pagalbą reikia vertinti remiantis 1992 m. MVĮ gairėmis, nes jose nustatytos esminės taisyklės, galiojusios, kai pagalba buvo suteikta 1995 m.⁽⁴³⁾

⁽³⁸⁾ Žr. 12 išnašą.

⁽³⁹⁾ Vadovaujantis Komisijos nustatyta praktika. Žr., pvz., 2003 m. gegužės 13 d. Komisijos sprendimą 2003/643/EB dėl valstybės pagalbos, kurią Vokietija suteikė Kahla Porzellan GmbH ir Kahla/Thüringen Porzellan GmbH (OL L 227, 2003 9 11, p. 12).

⁽⁴⁰⁾ OL L 10, 2001 1 13, p. 20.

⁽⁴¹⁾ OL L 337, 2002 12 13, p. 3.

⁽⁴²⁾ OL L 302, 2006 11 1, p. 29.

⁽⁴³⁾ Žr. 12 išnašą.

⁽³⁷⁾ OL L 107, 1996 4 30, p. 4.

- (117) Pagalbos dalis gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka remiantis 1992 m. MVĮ gairėmis. Visų pirma pagalba konsultavimo paslaugoms (29,43 mln. ITL) ir rinkos tyrimams (40,95 mln. ITL) gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, nes ji atitinka 4.3 punktą „Pagalba konsultacijoms, mokymui ir žinių sklaidai“. Kalbant apie pagalbą, skirtą dalyvauti mugėse ir parodose (12,19 mln. ITL), ją galima laikyti atitinkančia 1992 m. MVĮ gaires, remiantis 4.5 punktu „Pagalba kitiems tikslams“, nes ją galima laikyti pagalba kitoms MVĮ skatinimo priemonėms, pvz., bendradarbiavimo skatinimui. Likusios pagalbos dalies (žr. lentelę 44 konstatuojamojoje dalyje) negalima laikyti suderinama su vidaus rinka, nes ji nėra skirta našioms investicijoms remti ar kitam 1992 m. MVĮ gairėse nustatytam priimtina tikslui įgyvendinti, t. y. pagalba bendrosioms investicijoms už nacionalinių paramą gaunančių regionų ribų ir tuose regionuose, pagalba aplinkos apsaugos investicijoms, pagalba moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai.
- (118) Todėl, Komisijos nuomone, didžiosios dalies tinkamų finansuoti išlaidų, skirtų nuolatinėms buveinėms užsienyje įsteigti, į kurias Italijos Vyriausybė atsižvelgė, suteikdama „WAM SpA“ pirmą subsidijuojamą paskolą 1995 m., niekaip negalima laikyti našiomis investicijomis; priešingai, pagalbą šioms išlaidoms finansuoti reikia priskirti prie pagalbos veiklai. Tinkamos finansuoti išlaidos: patalpų nuoma, draudimas ir įvairios paslaugos (122,56 mln. ITL), taip pat veiklos sąnaudos (personalas, baldai ir patalpų įranga) (556,94 mln. ITL) yra išlaidos, kurias pati firma turėjo prisiimti; tas pats taikoma parodomiesiems modeliams ir atsarginėms dalims, kurios skirtos techninei priežiūrai po pardavimo (38,23 mln. ITL). Taip pat, kalbant apie tinkamas finansuoti išlaidas prekybos skatinimui remti, prekių laikymo išlaidos (456,28 mln. ITL), Komisijos nuomone, neatitinka 1992 m. MVĮ gairių, nes jų negalima laikyti pradine investicija; išlaidos reklamai (94,39 mln. ITL) ir verslo kelionėms (7,52 mln. ITL) taip pat prieštarauja gairėms.
- (119) Todėl remdamasi pirmiau pateiktu vertinimu Komisija daro išvadą, kad:
- a) pagalbos dalis, susijusi su pagalba konsultavimo paslaugoms (29,43 mln. ITL) ir rinkos tyrimams (40,5 mln. ITL), taip pat pagalba, skirta dalyvauti mugėse ir parodose (12,19 mln. ITL), yra valstybės pagalba, suderinama su vidaus rinka, remiantis 1992 m. MVĮ gairėmis;
  - b) b punkte nenurodyta pagalba (žr. 118 konstatuojamąją dalį) laikoma valstybės pagalba, nesuderinama su vidaus rinka.
- „WAM SpA“ suteikta antra paskola
- (120) Tuo metu, kai pagalba buvo suteikta antrą kartą (2000 m.), pačių Italijos valdžios institucijų teigimu, „WAM SpA“ buvo didelė įmonė. Be to, ji veikė paramos negaunančiame regione.
- (121) 2000 m. suteiktą paskolą taip pat galima laikyti pagalba „WAM SpA“ eksportui, nes ji suteikta tuo pačiu tikslu, kaip ir 1995 m. suteikta pagalba, ir buvo skirta skverbimuisi bei eksportui į užsienio rinkas (būtent Kinijos rinką). Akivaizdu, kad vargu ar pagalba techninei priežiūrai, dirbtuvių patalpoms ir personalui užsienyje (pardavimo direktoriui, direktoriui, 4 darbuotojams ir 6 technikos specialistams) galėtų būti skirta kam nors kitam, o ne komercinei veiklai. Todėl kalbant apie 1995 m. suteiktą paskolą naudoti argumentai taikytini ir 2000 m. suteiktai paskolai.
- (122) Be to, ta pati formuluotė, pagal kurią „WAM SpA“ suteikta paskola laikoma paskata įgyvendinti skverbimosi į rinką programas, buvo panaudota ir pasirašant sutartį dėl pagalbos suteikimo 2000 m. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį, kad konkrečią programą „WAM SpA“ turėjo vykdyti kartu su vietos įmone „WAM Bulk Handling Machinery Shanghai“ Co Ltd – patronuojamąja įmone, kurios 100 % akcijų kontroliavo „WAM SpA“. Tai įrodo, kad „WAM SpA“ jau turėjo vietą susijusioje konkrečioje rinkoje.
- (123) Kadangi, kaip minėta pirmiau, susijusi pagalba yra pagalba eksportui, Reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 netaikomas.
- (124) Todėl reikia įvertinti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka. Komisija laikosi nuomonės, kad priimant sprendimą galiojusi procedūrinė taisyklė, 2008 m. Bendrosios išimties reglamentas, netaikomas šiuo atveju. Šiame reglamente nustatytas papildomas žingsnis – prieš pradendant vykdyti projektą arba veiklą reikia patikrinti jų skatinamąjį poveikį, o Italija to nepadare. Dėl šios priežasties, remiantis to reglamento 8 straipsnio 6 dalimi, visai pagalbos priemonei negalima taikyti išimties pagal 2008 m. Bendrosios išimties reglamentą. Todėl, vadovaujantis 2008 m. Bendrosios išimties reglamento 44 straipsnio 2 dalimi, reikia įvertinti pagalbos suderinamumą su reglamentais (EB) Nr. 68/2001, (EB) Nr. 70/2001, (EB) Nr. 2204/2002 ir (EB) Nr. 628/2006.
- (125) Komisija laikosi nuomonės, kad 2003 m. liepos 22 d. rašte nurodytoms mokymo išlaidoms (25 240 EUR iš visos 2000 m. suteiktos 1,8 mln. EUR paskolos), kaip nurodyta lentelėje 65 punkte, galima taikyti išimtį, remiantis Reglamento (EB) Nr. 68/2001 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo pagalbai mokymui (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 68/2001) 4 straipsniu, todėl jos yra suderinamos su vidaus rinka pagal EB sutarties 87 straipsnio 3 dalį (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalis), nepaisant to, ar ji būtų vertinama remiantis 4 straipsnio 2 dalimi (specialusis mokymas), ar 4 straipsnio 3 dalimi (bendrasis mokymas).

- (126) Tačiau likusios susijusios pagalbos dalies negalima laikyti suderinama, remiantis reglamentais (EB) Nr. 70/2001, (EB) Nr. 2204/2002 ar (EB) Nr. 1628/2006 ar kitu teisiniu pagrindu, nes ja neskatinamas joks kitas horizontalus Europos Sąjungos tikslas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą, kaip antai moksliniai tyrimai ir technologijų plėtra, užimtumas, aplinkosauga arba sanavimas ir restruktūrizavimas, kaip apibrėžta atitinkamose gairėse, bendrosiose nuostatose ir reglamentuose.
- (127) Todėl reikia daryti išvadą, kad, kadangi su eksportu susijusi veikla nepatenka į Reglamento (EB) Nr. 1998/2006 taikymo sritį ir nėra tokio teisinio pagrindo, kuriuo remiantis ją būtų galima laikyti suderinama su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktu, antrąją paskola suteikta pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka, išskyrus pirmiau apibūdintą suderinamą pagalbos mokymui dalį.

Bendrosios pastabos

- (128) Dėl palūkanų normos keitimo per paskolos grąžinimo laikotarpį, Italijos valdžios institucijos teigė, kad Italijos teisinėje sistemoje galioja bendrosios taisyklės, pagal kurias numatomas toks mažinimas. Tačiau 2000 m. kovo 31 d. ministro nutarimas, kuris yra vienintelis šiuo tikslu numatytas teisinis pagrindas, taikomas tik iniciatyvoms, kurios finansuojamos pagal įstatymus Nr. 394/81 ir Nr. 304/1990, todėl jo taikymo sritis labai ribota. Be to, būtina pabrėžti, kad nebuvo pateikta daugiau įrodymų, kad su pagalba susijusi palūkanų norma buvo keista⁽⁴⁴⁾.
- (129) Dėl abiejų paskolų, Italijos valdžios institucijos teigė, kad išlaidos privalomajai banko garantijai, kurios reikalaujama prieš suteikiant paskolas, turi būti atimtos iš pagalbos sumos. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad, visų pirma, tokios garantijos arba jos atitiktens paprastai pareikalautų net ir privati kredito įstaiga, teikianti paskolas pagal rinkos ekonomikos investuotojo principą. Antra, prie sutarties pridedamos specifikacijose nustatyta, kad pagalbos negalima dubliuoti pagal tą pačią programą, išskyrus su garantija susijusią pagalbą, kuri dėl to laikoma atitinkančia pagalbos reikalavimus.

VII. BAIGIAMOSIOS IŠVADOS

- (130) Komisija atkreipia dėmesį, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 2 dalies⁽⁴⁵⁾ a–c punk-

⁽⁴⁴⁾ Bet kuriuo atveju, pakeisti būtų buvę galima tik pirmai „WAM SpA“ suteiktai subsidijuojamai paskolai taikytą palūkanų normą, kadangi toks pakeitimas buvo taikomas finansavimui, kuris jau buvo skirtas, kai nutarimas įsigaliojo, o antroji paskola dar nebuvo suteikta „WAM SpA“.

⁽⁴⁵⁾ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad bendrajai rinkai neprieštarauja ši pagalba: a) socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, jei ji teikiama nediskriminuojant atitinkamų gaminių dėl jų kilmės; b) pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai žalai atitaisyti; c) pagalba, teikiama tam tikrų Vokietijos Federacinės Respublikos regionų ūkiui.

tuose numatytos išimties netaikomos susijusioms paskoloms, nes jomis nesiekama įgyvendinti nė vieno iš tame straipsnyje išvardytų tikslų, ir Italijos Vyriausybė to neįrodė.

- (131) Paskolos nebuvo skirtos tam tikrų regionų ekonominei plėtrai skatinti arba skatinti vykdyti svarbius bendriems Europos interesams svarbius projektus, dideliems valstybės narės ekonomikos sutrikimams sutvarkyti arba kultūrai remti ar paveldui išsaugoti. Todėl Komisija mano, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punktas⁽⁴⁶⁾, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies b punktas⁽⁴⁷⁾ ir Sutarties dėl Europos Sąjungos 107 straipsnio 3 dalies d⁽⁴⁸⁾ punktas netaikomi nagrinėjamiems abiem paskoloms.

VIII. IŠVADA

- (132) Abi paskolos „WAM SpA“ suteiktos iš anksto nepranešus Komisijai. 1995 m. paskola suteikta 1995 m. lapkričio 24 d., o 2000 m. paskola – 2000 m. lapkričio 9 d. Todėl Komisija mano, kad, išskyrus suderinamą pagalbos dalį, kuriai taikoma bendroji išimtis, kadangi šios paskolos suteiktos pažeidžiant EB sutarties 88 straipsnio 3 dalį (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalis), paskolos pagalbos gavėjui suteiktos neteisėtai.

„WAM SpA“ suteikta pirmoji paskola

- (133) Pagalba, kurią 1995 m. lapkričio 24 d. Italija suteikė „WAM SpA“ palūkanų subsidijų forma, yra valstybės pagalba. Pagalbos dalis, susijusi su tinkamomis finansuoti išlaidomis konsultavimo paslaugoms, dalyvavimui mugėse ir parodose ir rinkos tyrimams, yra valstybės pagalba, suderinama su vidaus rinka.
- (134) Kalbant apie visą konkrečios pagalbos subsidijos ekvivalentą, atsižvelgta į tai, kad paskola pagalbos gavėjui išmokėta trimis dalimis (1996 m. balandžio 24 d., 1997 m. liepos 23 d. ir 1998 m. balandžio 24 d.) ir kad mokėjimų atidėjimo laikotarpis svyravo nuo nulio iki 2 metų. Taip pat atsižvelgta į palūkanų normą (4,4 %), nustatytą paskolos sutartyje, atsižvelgiant į Komisijos periodiškai nustatomą pamatinę palūkanų normą⁽⁴⁹⁾, kuri galiojo tuo metu, kai buvo suteikta paskola (11,35 %). Pagalbos elementas apskaičiuojamas iš nustatytos palūkanų normos atimant pamatinę palūkanų normą, galiojusią suteikiant paskolą. Remiantis šiuo apskaičiavimu subsidijos ekvivalentas, kompensuojamas nuo 1996 m. balandžio 24 d. (kai „WAM SpA“ buvo išmokėta pirmoji šios paskolos dalis), lygus 108 165,10 EUR.

⁽⁴⁶⁾ Būtent „pagalba, skirta regionų, kuriuose yra neįprastai žemas gyvenimo lygis arba didelis nedarbas, taip pat ir 349 straipsnyje nurodytų regionų, atsižvelgiant į jų struktūrinę, ekonominę ir socialinę padėtį, ekonominei plėtrai skatinti“.

⁽⁴⁷⁾ Būtent „pagalba, skirta bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymui skatinti arba kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti“.

⁽⁴⁸⁾ Būtent „pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos Sąjungoje nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui“.

⁽⁴⁹⁾ Periodiškai skelbiama Oficialiajame leidinyje.

- (135) Tačiau ši pagalba turi būti koreguojama atsižvelgiant į suderinamą valstybės pagalbą dalį.
- (136) Kadangi šios paskolos dalis yra suderinama su vidaus rinka, ji turi būti išskaičiuota iš 1995 m. suteiktos paskolos valstybės pagalbos dalies (108 165,10 EUR). Kadangi tiesioginio ryšio tarp šios paskolos dalies ir tam tikrų konkrečių išlaidų nustatyti neįmanoma, visam subsidijos ekvivalentui buvo taikoma ta pati procentinė dalis, kurią visos paskolos atžvilgiu sudaro suderinamos išlaidos (82,57 mln. ITL iš 1 358,51 mln. ITL, t. y. 6 %). Kadangi 6 % nuo 108 165,10 EUR yra 6 489,906 EUR, ši suma laikoma suderinama pagalbos dalimi.
- (137) Taigi apskaičiuotas su vidaus rinka nesuderinamos valstybės pagalbos dalies subsidijos ekvivalentas lygus 101 675,194 EUR.

„WAM SpA“ suteikta antroji paskola

- (138) 2000 m. „WAM SpA“ suteikta pagalba, išskyrus suderinamą jos dalį mokymo veiklai remti, kuri siekia 25 240 EUR tinkamų finansuoti išlaidų, nesuderinama su vidaus rinka.
- (139) Šiuo atveju paskola išmokėta „WAM SpA“ penkiomis dalimis (2001 m. vasario 12 d., 2001 m. rugsėjo 28 d., 2002 m. balandžio 26 d., 2002 m. rugsėjo 27 d. ir 2003 m. sausio 22 d.); taigi, kaip ir suteikus pirmąją paskolą, mokėjimų atidėjimo laikotarpis svyravo nuo nulio iki 2 metų. Skaičiuodama subsidijos ekvivalentą, Komisija taip pat atsižvelgė į palūkanų normą, nustatytą paskolos sutartyje (2,32 %), atsižvelgiant į pamatinę Komisijos periodiškai nustatomą ir suteikiant susijusią paskolą galiojusią palūkanų normą (5,7 %). Visa paskola, įskaitant pagrindinę sumą ir palūkanas, turėjo būti gražinta iki 2008 m. vasario 20 d. Taigi, visos paskolos pagalbos dalies subsidijos ekvivalentas 2001 m. vasario 12 d. (kai „WAM SpA“ buvo išmokėta pirmoji šios paskolos dalis) yra 176 329 EUR, jeigu paskola buvo gražinama pagal gražinimo tvarkaraštį.

- (140) Dėl paskolos suderinamos dalies, paskolos suderinamos dalies procentinę dalį visos paskolos atžvilgiu (1,35 %) reikia atimti iš pagalbos subsidijos ekvivalento. Todėl, jeigu paskola buvo gražinama pagal gražinimo tvarkaraštį, apskaičiuotas antrosios paskolos subsidijos ekvivalentas yra 173 948,56 EUR (176 329 EUR – 2 380,44 EUR).
- (141) Komisijos taikoma įprasta praktika, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsniu, yra pareikalauti iš pagalbos gavėjo išieškoti pagalbą, kuri suteikta pažeidžiant tą straipsnį ir yra nesuderinama su vidaus rinka, jeigu tokiai pagalbai netaikomos *de minimis* taisyklės. Ši praktika patvirtinta Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnyje.

- (142) Atsižvelgiant į Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 14 straipsnio 2 dalį, pagalba, kurią reikia išieškoti priėmus

sprendimą išieškoti pagalbą, apima ir palūkanas, kurios atitinka Komisijos nustatytą normą. Palūkanos mokėtinos nuo neteisėtos pagalbos išmokėjimo gavėjui dienos iki jos išieškojimo dienos, už laikotarpį, kuriuo bendrovė disponavo pagalba.

- (143) Palūkanų normos taikymo metodas nustatytas 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽⁵⁰⁾ (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 794/2004), V skyriuje ir 2008 m. sausio 30 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantį Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles⁽⁵¹⁾ (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 271/2008).

- (144) Komisija norėtų atkreipti dėmesį, kad šiuo sprendimu neišreiškiama jokia išankstinė nuostata dėl nacionalinės sistemos, kurios dalis yra Įstatymas Nr. 394/81 – „WAM SpA“ suteiktos valstybės pagalbos teisinis pagrindas, į kurią atsižvelgdama, Komisija, remdamasi Pirmosios instancijos teismo praktika⁽⁵²⁾, laikosi nuomonės, kad šiuo atveju nebūtina pradėti procedūros. Vis dėlto ji neatmeta galimybės tai padaryti vėliau,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Italijos „WAM SpA“ pagal Įstatymą Nr. 394/81 suteiktai pagalbai taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalis.

Kadangi Komisijai nebuvo iš anksto pranešta apie šią pagalbą, pažeista EB sutarties 88 straipsnio 3 dalis (dabar – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalis), todėl pagalba yra neteisėta, išskyrus pagalbos dalį, kuriai taikoma bendroji išimtis.

2 straipsnis

1. 108 165,10 EUR pagalba, kurią 1995 m. lapkričio 24 d. Italija suteikė „WAM SpA“ palūkanų normų subsidijos forma, yra valstybės pagalba. Pagalbos dalis, kuri susijusi su tinkamomis finansuoti išlaidomis konsultavimo paslaugoms, dalyvavimui mugėse ir parodose ir rinkos tyrimams ir siekia 6 489,906 EUR, yra su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba.

Italija imasi visų būtinų priemonių, kad iš pagalbos gavėjos, „WAM SpA“, susigrąžintų 101 675,194 EUR nesuderinamos pagalbos dalį.

⁽⁵⁰⁾ OL L 140, 2004 4 30, p. 1.

⁽⁵¹⁾ OL L 82, 2008 3 25, p. 1.

⁽⁵²⁾ Žr. 2002 m. Sprendimą *Diputación Foral de Álava prieš Komisiją (Ramondín)*, T-92/00 ir T-103/00 (sujungtos bylos), Rink. p. II-1385.

2. 176 329 EUR pagalba, kurią 2000 m. lapkričio 9 d. Italija suteikė „WAM SpA“ palūkanų normų subsidijos forma, yra valstybės pagalba. Pagalbos dalis, kuri susijusi su tinkamomis finansuoti išlaidomis mokymo priemonėms ir siekia 2 380,44 EUR, yra su vidaus rinka suderinama valstybės pagalba.

Italija imasi visų būtinų priemonių, kad iš pagalbos gavėjos, „WAM SpA“, susigrąžintų 173 948,56 EUR nesuderinamos pagalbos dalį.

3. Palūkanos už sumas, kurias reikia išieškoti pagal šį sprendimą, skaičiuojamos nuo datos, kai pagalbos gavėja, „WAM SpA“, pradėjo disponuoti nesuderinama valstybės pagalba, iki išieškojimo datos.

4. Palūkanos apskaičiuojamos taikant jas pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms pagal Reglamento (EB) Nr. 794/2004 V skyrių ir Reglamentą (EB) Nr. 271/2008, iš dalies keičiantį Reglamentą (EB) Nr. 794/2004.

3 straipsnis

1. 2 straipsnyje nurodyta pagalba grąžinama nedelsiant ir veiksmingai.

2. Italija užtikrina, kad šis sprendimas būtų įgyvendintas per keturis mėnesius nuo pranešimo Italijai apie šį sprendimą.

4 straipsnis

1. Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą Italija Komisijai pateikia šią informaciją:

- a) visą sumą (pagrindinę paskolos sumą ir palūkanas), kurią reikia susigrąžinti iš pagalbos gavėjos, „WAM SpA“;
- b) išsamų priemonių, kurių jau imtasi arba numatoma imtis siekiant įgyvendinti šį sprendimą, aprašymą;
- c) dokumentus, iš kurių matyti, kad pagalbos gavėjai, „WAM SpA“, nurodyta grąžinti pagalbą.

2. Italija nuolat informuoja Komisiją apie pažangą nacionalinėmis priemonėmis įgyvendinant šį sprendimą, kol 2 straipsnyje nurodyta pagalba bus grąžinta. Komisijos prašymu ji nedelsdama pateikia informaciją apie numatytas priemones ir priemones, kurių ėmėsi, siekdama įvykdyti šį sprendimą. Ji taip pat pateikia išsamią informaciją apie pagalbos ir palūkanų sumas, išieškotas iš pagalbos gavėjos.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2010 m. kovo 24 d.

Komisijos vardu

Joaquín ALMUNIA

Pirmininko pavaduotojas